

V jesennom vydaní nášho Newsflashu sumarizujeme vybrané zmeny, ktoré prinesie novela zákona o dani z príjmov.

Základný návrh novely zákona o dani z príjmov pripravila vláda, ďalší návrh predložila na rokovanie parlamentu skupina poslancov. Novelou sa má zabezpečiť plnenie cieľov programového vyhlásenia vlády na roky 2016 až 2020 v niekoľkých oblastiach:

I. Zlepšenie podnikateľského prostredia pri pokračovaní konsolidácie verejných financií

Zníženie sadzby dane z príjmov právnických osôb

Podporu podnikateľského prostredia sleduje návrh na zníženie sadzby dane z príjmov právnických osôb z doterajších 22 % na 21 %. Nová sadzba dane vo výške 21 % sa použije pri podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie, ktoré sa začína najskôr 1.1.2017. Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je hospodársky rok, použije túto sadzbu dane prvýkrát v zdaňovacom období, ktoré začne v priebehu kalendárneho roka 2017.

Zavedenie zdanenia podielov na zisku (dividend) a zrušenie zdravotných odvodov z dividend

Navrhované zmeny predpokladajú zrušenie zdravotných odvodov z dividend so súbežným zavedením ich zdanenia osobitnou sadzbou dane vo výške 7 %. Tieto nové pravidlá by sa mali vzťahovať na dividendy vyplácané fyzickým osobám za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1.1.2017.

Na základe navrhnutých prechodných ustanovení dividendy vykázané za zdaňovacie obdobia začínajúce od 1.1.2004 a najneskôr do nadobudnutia účinnosti novely (navrhovaná účinnosť: 1.1.2017) nebudú ani po 1.1.2017 predmetom dane. To znamená, že dividendy vykázané za hospodársky rok so začiatkom v kalendárnom roku 2016 budú podliehať aj po 1.1.2017 pravidlám účinným do 31.12.2016, t.j. nebudú predmetom dane.

U právnickej osoby budú dividendy zdaňované len v prípade, ak pôjde o príjmy plynúce od daňovníka z nezmluvného štátu alebo daňovníkovi z nezmluvného štátu, a to sadzbou dane vo výške 35 %.

Zmeny sa dotknú okrem dividend aj podielov na výsledku podnikania vyplácaných tichému spoločníkovi, podielov na zisku členov pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou, podielov na likvidačnom zostatku ako aj vyrovnacích podielov.

Odvodom na zdravotné poistenie u fyzických osôb nebudú podľa navrhnutých prechodných ustanovení

podliehať až dividendy vyplácané zo zisku dosiahnutého v účtovnom období, ktoré sa začalo počnúc 1.1.2017.

Mimo rámec predložených návrhov noviel vyslovilo Ministerstvo zdravotníctva SR zámer navrhnúť zrušenie maximálneho vymeriavacieho základu na výpočet zdravotných odvodov. Tento návrh má potenciálne dopad na dividendy vyplácané v roku 2017 (zo ziskov vykázanych za účtovné obdobie kalendárneho roka 2016, príp. predchádzajúce roky).

Zvýšenie maximálneho limitu uplatňovania paušálnych výdavkov pre podnikateľov - fyzické osoby

Navrhovaná novela zákona o dani z príjmov má zvýšiť limit paušálnych daňových výdavkov až na 60 % z dosiahnutých príjmov z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti, najviac do maximálnej sumy 20 000 EUR. Súčasne by mala zostať zachovaná možnosť okrem paušálnych výdavkov uplatniť v preukázateľnej výške aj zaplatené poistné a príspevky na zákonné zdravotné a sociálne poistenie.

Zrušenie daňovej licencie

Skupina poslancov zo strán vládnej koalície predložila na rokovanie parlamentu osobitný návrh novely zákona o dani z príjmov. Tento návrh mal doplniť zákon o dani z príjmov o ustanovenia zrušujúce inštitút minimálnej dane s účinnosťou od 1.1.2018. Návrh však poslanci napokon stiahli.

II. Posilňovanie právnej istoty v oblasti transferového oceňovania

Nové definície na účely transferového oceňovania

Navrhované nové definície a upresnenia už existujúcich definícií pojmov týkajúcich sa pravidiel transferového oceňovania majú za cieľ obmedziť možnosti pre taký výklad zákona o dani z príjmov, ktorý umožňuje vyhnúť sa uplatneniu týchto pravidiel.

Pojem „vedenie“ by mal po novom zahŕňať vedenie akejkoľvek právnickej osoby, nielen obchodnej spoločnosti alebo družstva.

Navrhuje sa tiež doplniť definícia tzv. **kontrolovanej transakcie** ako transakcie, na ktorú sa vzťahujú pravidlá transferového oceňovania. Pojem kontrolovaná transakcia by mal nahradiť doterajší pojem „vzájomný obchodný vzťah“. Dôvodom zmeny je rôzny výklad pojmu vzájomný obchodný vzťah, ktorý nemá zákonnú definíciu na účely daní a v praxi vznikali nejasnosti, čo sa presne pod týmto pojmom rozumie.

Predpokladom pre uplatnenie pravidiel transferového oceňovania by podľa novej úpravy malo byť, že aspoň jedna z osôb zapojených do transakcie je daňovníkom s príjmami podľa § 6 zákona o dani z príjmov (príjmy z prenájmu a samostatnej zárobkovej činnosti) alebo právnická osoba, ktorá dosahuje zdaniteľný príjem (výnos) z činnosti alebo z nakladania s majetkom.

Úpravy základu dane v súvislosti s transferovým oceňovaním

Novelou sa navrhuje novým spôsobom upraviť povinnosť úpravy základu dane z príjmov v súvislosti s pravidlami transferového oceňovania. Po novom by sa táto povinnosť mala vzťahovať nielen na situácie, v ktorých sa ceny v kontrolovaných transakciách líšia od cien, ktoré by sa použili medzi nezávislými osobami v porovnateľných nekontrolovaných transakciách, ale aj v prípade, keď sa líšia podmienky transakcie. Navrhovateľ vychádza z toho, že vplyv na základ dane môže mať nielen cena, ale aj (iné) podmienky transakcie.

Zákon by mal podľa návrhu umožňovať vykonanie korešpondujúcej úpravy základu dane, ak iná závislá osoba (rezident SR) upraví (zvýši) svoj základ dane v súlade s pravidlami transferového oceňovania, a to samotným daňovníkom - bez povinnosti podania žiadosti správcovi dane o povolenie tejto úpravy.

Spresnenie procesu žiadosti o odsúhlasenie metódy ocenenia

Navrhované ustanovenia zákona spresňujú proces žiadosti o odsúhlasenie metódy ocenenia transakcií medzi závislými osobami na daňové účely (tzv. Advanced Pricing Agreement – APA). Podanie žiadosti by malo byť po novom spoplatnené sumou 10 000 EUR, ak ide o poplatok za vydanie rozhodnutia

o jednostrannom odsúhlasení použitia metódy ocenenia správcom dane, a vo výške 30 000 EUR, ak ide o odsúhlasenie použitia metódy ocenenia na základe uplatnenia zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia.

III. Boj proti agresívnemu daňovému plánovaniu

Sankcie pri porušení pravidiel transferového oceňovania

K doterajšiemu sankčnému systému upravenému v daňovom poriadku sa navrhujú doplniť sankcie pre daňovníkov, ktorí prostredníctvom transferového oceňovania úmyselne znižujú základ dane alebo zvyšujú daňovú stratu konaním, ktoré nemá ekonomické opodstatnenie a jeho výsledkom je účelové obchádzanie daňovej povinnosti alebo získanie takého daňového zvýhodnenia, na ktoré by inak nebol daňovník oprávnený alebo výsledkom ktorého je účelové zníženie daňovej povinnosti.

Na takéto situácie sa uplatní sankcia vo výške dvojnásobku pokuty určenej podľa daňového poriadku. Tieto prísnejšie pravidlá by sa mali uplatniť na daň alebo rozdiel dane vyrubenej na základe daňovej kontroly začatej po 31.12.2016.

Zvýšená sankcia sa neuplatní, ak daňovník nepodá odvolanie proti rozhodnutiu správcu dane a rozdiel dane zaplatí v lehote na podanie odvolania.

V prípade, že daňovník požiada o odsúhlasenie použitia metódy ocenenia (APA) a správca dane vyrubí daň alebo rozdiel dane za zdaňovacie obdobie*, v ktorom bola podaná žiadosť o vydanie APA alebo za dve zdaňovacie obdobia predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu z dôvodu porušenia princípu nezávislého vzťahu medzi závislými osobami, uloží pokutu vo výške základnej ročnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, minimálne však 3% ročne.

Predpokladom pre uloženie zníženej sankcie (oproti vyššie uvedenej osobitnej sankcii za porušenie pravidiel transferového oceňovania) je, že správca dane pri určovaní základu dane nepoužil ustanovenia o všeobecnom pravidle proti zneužívaniu uvedené v daňovom poriadku ani ustanovenie o pravidlách proti zneužívaniu uvedené v zákone o dani z príjmov.

* Uvedené ustanovenie sa uplatní na všetky prípady, pri ktorých nebola daň alebo rozdiel dane právoplatne vyrubené do 31. decembra 2016.

AVENIAS Tax, s. r. o.
Apollo II, Regus Business Centre
Prievozská 4D
821 09 Bratislava

Michaela Stachová
Telefón: +421 2 3237 3137
Mobil: +421 915 758 804
michaela.stachova@avenias.com

Ján Vajcík
Telefón: +421 2 3237 3137
Mobil: +421 915 758 808
jan.vajcik@avenias.com